

ACADEMIA DE ȘTIINȚE
A MOLDOVEI
SECȚIA ȘTIINȚE ALE VIEȚII

Bd. Ștefan cel Mare 1
MD-2001, Chișinău, Republica Moldova
Tel/Fax: /373-22/ 27-24-53,
/373-22/ 27-07-57
E-mail: ssv.asm.md@gmail.com,
sectiamed@asm.md, ssagricola@rambler.ru

ACADEMY OF SCIENCES
OF MOLDOVA
SECTION LIFE SCIENCES

Ștefan cel Mare Ave., 1
MD-2001 Chisinau, Republic of Moldova
Tel/Fax: /373-22/ 27-24-53,
/373-22/ 27-07-57
E-mail: ssv.academia@gmail.com,
sectiamed@asm.md, ssagricola@rambler.ru

AVIZUL CONSULTATIV AL SECȚIEI ȘTIINȚE ALE VIEȚII A AȘM

asupra raportului științific din cadrul Programului de Stat 20.80009.5107.18 "Formarea direcționată a calității sistemului imunitar la fructele soiurilor tardive de prun preconizate păstrării de lungă durată", director de proiect: Dr. hab. BUJOREANU Nicolae, Prioritatea II. Agricultură durabilă, securitate alimentară și siguranța alimentelor, Institutul de Genetică, Fiziologie și Protecție a Plantelor, Universitatea de Stat din Moldova pentru anii 2020- 2023, perfectat în baza audierii raportului și a concluziilor experților confidențiali (Adunarea Generală a Secției Nr.2 din 23 februarie 2024)

1. Atingerea scopului, obiectivelor și rezultatelor declarate în propunerea de proiect în corelare cu cele obținute după implementarea proiectului

Scopul proiectului este obținerea producției de prune cu o capacitate sporită de păstrare a fructelor minimalizând pierderile produse de boli, dereglări fiziologice și deshidratarea țesuturilor. Ca obiect de studiu au servit 4 soiuri tardive de prun: 2 autohtone Udlinionnaia și Superpresident și 2 străine Stanley și President. În perioada de vegetație pomii de prun au fost tratați cu soluție apoasă de 0,05% regulatorului de creștere SBA Reglalg și microelemente (B, Zn, Mn, Mo). Cu 10 zile până la recoltare fructele au fost tratate cu soluție de CaCl₂ (1%), în scopul fortificării țesuturilor și sporirii capacității de păstrare a lor iar în păstrare cu folosirea substanței fitomag. Cercetările au dezvăluit și dovedit posibilitatea schimbării pozitive a conținutului de substanțe nutritive, sporirii termenului de păstrare a fructelor soiurilor cu coacere tardivă și schimbarea pozitivă a tăriei pulpei și a gustului fructelor utilizate în stare proaspătă. Rezultatele obținute pe parcursul anilor au fost implementate în gospodăria țărănească "Melnic Ioana Fiodor" din s. Jora de Mijloc, r-nul Orhei prin care s-a dovedit că scopul și obiectivele propuse au fost atinse, realizate în sumar fiind în corelare cu cele obținute de la implementare.

2. Diseminarea rezultatelor obținute

Rezultatele științifice obținute în cadrul proiectului au fost publicate în 74 lucrări științifice: 2 monografii, 3 articole în alte reviste din străinătate recunoscute, 5 articole în reviste științifice (cat. B, C), 16 articole în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare), 8 articole în lucrările conferințelor științifice internaționale (RM), 24 articole în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională, 1 articol în lucrările conferințelor științifice naționale; 1 teză în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare); 4 teze în lucrările conferințelor științifice internaționale (RM), 2 teze în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională, 1 brevet de invenție, 7 publicații în Materialele (Catalog) Saloanelor Internaționale de Inventică.

3. Valoarea socio-economică a rezultatelor obținute (brevete de invenție, alte forme de proprietate intelectuală, materializarea rezultatelor, perspective de implementare

Valoarea socio-economică a rezultatelor preconizate ține de importanța sporirii posibilităților de păstrare mai îndelungată a fructelor soiurilor de prun deoarece prunele proaspete sunt pe larg întrebate în toate piețele pe parcursul anului ceea ce aduce plus valoare producătorilor și statului. Procedeul de formare, creștere direcționată și păstrare a fructelor soiurilor tardive de prun a fost brevetat și implementat în condiții de producere. A fost obținut 1 brevet de invenție.

4. Participarea tinerilor în proiect, pregătirea cercetătorilor în cadrul proiectului prin doctorat/postdoctorat.

Din echipa de cercetare în fiecare an de cercetare au fost antrenate diferit număr de persoane tinere ceea ce în mijlociu pentru 4 ani alcătuiește 20%. A fost pregătită și susținută o teză de doctorat.

Punctajul mediu acordat: 28,4

Concluzii și recomandări:

Echipa proiectului pe parcursul realizării proiectului 2020-2023 a dat dovadă de o atitudine serioasă, profesională ce ține de realizarea sarcinilor proiectului.

Se propune calificativul general: Foarte bine

Raport aprobat

Conducător al
Secției Științe ale Vieții
acad.

Eva Gudumac

Secretar Științific al Secției
Dr.

Gabriela Romanciuc